

Sygn. akt IV CSK 205/18

POSTANOWIENIE

Dnia 28 listopada 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Katarzyna Tyczka-Rote

w sprawie z wniosku A. B.
przy uczestnictwie A. M. M. i E. M.
o rozgraniczenie,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 28 listopada 2018 r.,
na skutek skargi kasacyjnej wnioskodawcy
od postanowienia Sądu Okręgowego w O.
z dnia 15 września 2017 r., sygn. akt I Ca [...],

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. zasądza od wnioskodawcy na rzecz uczestników kwotę 360 (trzysta sześćdziesiąt) zł tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wnioskodawca A. B. wniósł skargę kasacyjną od postanowienia Sądu Okręgowego w O. z dnia 15 września 2017 r., oddalającego jego apelację od postanowienia Sądu Rejonowego w P. z dnia 18 kwietnia 2017 r. wydanego w sprawie o rozgraniczenie. Sąd Rejonowy ustalił granicę pomiędzy nieruchomością wnioskodawcy, położoną w P. przy ul. J., oznaczoną jako działka numer [...], a nieruchomością oznaczoną jako działka numer [...], stanowiącą wspólność małżeńską uczestników A. i E. M., wzdłuż czerwonej linii łączącej punkty [...] na mapie rozgraniczenia sporządzonej przez biegłego T. N. i przyjętej do państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego za nr [...]. Granica poprowadzona została po linii wyznaczonej przez tylne ściany budynków ulokowanych na obu działkach i linii ogrodzenia. Podstawą ustalenia tej granicy był ustalony przez Sąd Rejonowy stan prawny, ustabilizowany w wyniku zasiedzenia przygranicznego pasa gruntu przez uczestników. Wnioskodawca nie zgadzał się z takim wyznaczeniem granicy i domagał się rozgraniczenia działek według granicy wynikającej z ewidencji gruntów (linii pomiędzy punktami [...]), przebiegającej w pewnej odległości od ścian budynków w głąb działki uczestników. Sąd Rejonowy stwierdził, że granica ewidencyjna nie jest w tym wypadku tożsama z granicą prawną, ponieważ na skutek zasiedzenia przez uczestników przygranicznego pasa gruntu granica uległa przesunięciu. Sąd uznał, że uczestnicy byli posiadaczami tej części gruntu w złej wierze, gdyż z ewidencji gruntu w czasie, kiedy obejmowali sporny pas gruntu w posiadanie, wynikał inny przebieg granicy. Za miarodajną datę początkową samoistnego posiadania Sąd uznał rok 1982, kiedy uczestnicy wnieśli warsztat z przekroczeniem granicy wynikającej z ewidencji gruntów. 30 - letni okres posiadania wymagany w art. 172 § 2 k.c. do zasiedzenia własności upłynął w dniu 1 stycznia 2013 r. i od tej chwili uczestnicy stali się właścicielami spornego pasa gruntu.

Sąd Okręgowy podzielił ustalenia faktyczne Sądu Rejonowego oraz jego wnioski prawne, uzupełniając je stwierdzeniem, że granice ujawnione w ewidencji

gruntów odpowiadają stanowi prawnemu istniejącemu przed zmianą spowodowaną zasiedzeniem.

W skardze kasacyjnej wnioskodawca zarzucił naruszenie prawa materialnego tj. art. 140 k.c., art. 143 k.c., § 56 ust. 2 w zw. § 35 pkt 3 rozporządzenie Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa z dnia 29 marca 2001 r. w sprawie ewidencji gruntów i budynków (jedn. tekst: Dz. U. z 2016, poz. 1034). Podniósł także zarzut naruszenia przepisów postępowania - art. 381 k.p.c. i art. 233 § 1 k.p.c. We wnioskach domaga się uchylenie zaskarżonego postanowienia Sądu Okręgowego i przekazanie sprawy temu Sądowi do ponownego rozpoznania.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną uczestnicy postępowania wnieśli o jej oddalenie oraz zasądzenie na ich rzecz kosztów postępowania kasacyjnego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna ukształtowana została w przepisach kodeksu postępowania cywilnego jako środek odwoławczy o szczególnym charakterze, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa i jednolitości wykładni, a także w celu usunięcia z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń nie satysfakcjonujących stron. Realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowionego w art. 398⁹ k.p.c., w ramach którego Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny sprawy przedstawionej mu ze skargą kasacyjną. Zakres przeprowadzanego badania jest ograniczony do kontroli, czy w sprawie występują przewidziane w art. 398⁹ § 1 pkt 1 - 4 k.p.c. okoliczności uzasadniające przyjęcie skargi do rozpoznania.

Skarżący uzasadnił potrzebę przyjęcia jego skargi do rozpoznania wystąpieniem przesłanki przewidzianej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. - zdaniem skarżącego wniesiona przez niego skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, „wobec rażących naruszeń przez Sąd Okręgowy w O. przepisów postępowania oraz prawa materialnego skutkujących niezgodnym z prawem oraz poczuciem sprawiedliwości rozstrzygnięciem, jakie legły u podstaw zaskarżonego

postanowienia, które to uchybienia w niewątpliwy sposób wpłynęły na wynik przedmiotowej sprawy”.

Oczywista zasadność skargi kasacyjnej, o której mowa w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., zachodzi tylko wtedy, gdy dla przeciętnego prawnika z samej treści skargi - bez pogłębionej analizy i jurydycznych dociekań - w sposób jednoznaczny wynika, że wskazane w niej podstawy zasługują na uwzględnienie. Skarżący, powołując się na przesłankę przewidzianą w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. powinien wykazać oczywistą zasadność skargi kasacyjnej przejawiającą się kwalifikowanym charakterem naruszenia przepisów prawa (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 15 lipca 2015 r., IV CSK 17/15, LEX nr 1770910). Tymczasem wnioskodawca tylko ogólnikowo powołał się na rażące naruszenie przepisów prawa materialnego oraz przepisów postępowania skutkujące - jego zdaniem - wyrokiem niesprawiedliwym. Zapewne uznaje za uzasadnione wszystkie zgłoszone w skardze zarzuty, jednak argumenty przytoczone w uzasadnieniu podstaw nie stanowią dostatecznej podbudowy takiej oceny. Sam skarżący przyznaje, że uczestnicy korzystali z gruntu w ustalonym przez Sąd zakresie, powołuje się jedynie na fakt wystawiania ze ściany budynku gospodarczego prętów od poidel, co - w świetle ustaleń Sądów - nie przeszkadzało prowadzącemu do zasiedzenia samoistnemu posiadaniu nieruchomości przez uczestników, którzy akceptowali obecność tych wystających elementów budynku sąsiada w słupie powietrza nad pasem, który traktowali jako swój. Zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. nie może być skuteczny, ponieważ w postępowaniu kasacyjnym niedopuszczalne jest kwestionowanie oceny dowodów i ustaleń faktycznych (art. 398³ § 3 k.p.c.). Także zarzuty dotyczące pominięcia w postępowaniu apelacyjnym wnioskowanego przez skarżącego dowodu mającego wykazać zaktualizowany stan ewidencji gruntów, ze wskazaniem, że skarżący mógł go powołać przed sądem pierwszej instancji, nie mają cechy oczywistej słuszności, ponieważ okoliczności związane z posiadaniem spornego pasa były głównym przedmiotem ustaleń w sądach obu instancji, a stan zasiedzenia został ustalony przesłankowo, ponieważ przedmiotem postępowania było rozgraniczenie nieruchomości. W takim wypadku istotne znaczenie ma zasięg zmian własnościowych rzutujący na przebieg granicy a nie precyzyjne wyznaczenie całego obszaru nabytego w wyniku zasiedzenia.

Uznać zatem należy, iż wymieniona przez skarżącego podstawa przyjęcia jego skargi kasacyjnej do rozpoznania nie wystąpiła. Okoliczności sprawy nie wskazują również, aby zachodziły inne przesłanki przedsądu przewidziane w art. 398⁹ § 1 k.p.c. Z tych przyczyn Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia tej skargi do rozpatrzenia.

O kosztach postępowania Sąd Najwyższy orzekł na podstawie art. 98 § 1 i 3 oraz art. 99, a także art. 520 § 3 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2, art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c. oraz § 5 pkt 2 w zw. z § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (jedn. tekst Dz. U. z 2018 r., poz. 265 ze zm.).